

Số: /KH-BTHN

Hà Nội, ngày tháng năm 2025

KẾ HOẠCH
Triển khai dự án “Lưu giữ và bảo quản ký ức 50 năm sau chiến tranh Đông Dương” tại làng Nhiếp ảnh Lai Xá, xã Hoài Đức, năm 2025

Căn cứ Luật Di sản văn hóa số 28/2001/QH10 ngày 29/6/2001; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật di sản văn hóa số 32/2009/QH12 ngày 18/6/2009;

Căn cứ Quyết định số 5067/QĐ-UBND ngày 27/9/2024 về việc quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bảo tàng Hà Nội trực thuộc Sở Văn hóa và Thể thao thành phố Hà Nội;

Căn cứ Chương trình 06-CTr/TU, ngày 17/3/2021 của Ban Thường vụ Thành ủy Hà Nội về “Phát triển văn hóa, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh giai đoạn 2021 – 2025);

Căn cứ Quyết định số 43/2022/QĐ-UBND, ngày 02/12/2022 của UBND thành phố Hà Nội về việc ban hành quy chế đào tạo, bồi dưỡng, cán bộ công chức, viên chức thành phố Hà Nội;

Căn cứ Kế hoạch số 624/KH-SVHTT ngày 14/9/2023 của Sở Văn hóa và Thể thao về công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức năm 2024;

Căn cứ chỉ đạo của Sở Văn hóa và Thể thao tại văn bản số 4312/SVHTT-TCPC, ngày 27/10/2023 về việc đồng ý chủ trương cử cán bộ Bảo tàng Hà Nội thực tập, đào tạo tại Bảo tàng Lịch sử Tự nhiên Hoa Kỳ;

Căn cứ biên bản hợp tác giữa Bảo tàng Hà Nội và Bảo tàng Lịch sử Tự nhiên Hoa kỳ ngày 27/9/2024 về việc thực hiện dự án “Lưu giữ và bảo quản ký ức 50 năm sau chiến tranh Đông Dương”.

Bảo tàng Hà Nội xây dựng Kế hoạch triển khai dự án như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

- Lưu giữ các ký ức cho các gia đình Liệt sỹ/các gia đình lưu giữ những di sản trên chất liệu giấy, ảnh tại làng Nhiếp ảnh Lai Xá

Nhiều ký ức về các liệt sỹ tại gia đình và cộng đồng đang dần bị lãng quên. Dự án sẽ tiến hành nghiên cứu điền dã, phỏng vấn ghi lại các câu chuyện kể của các gia đình liệt sỹ thông qua các bức ảnh và di vật của các liệt sỹ được gìn giữ tại gia đình.

- Phối hợp với cộng đồng để bảo quản các di vật của các gia đình liệt sỹ

Bảo tàng Hà Nội phối hợp với chuyên gia bảo quản của Bảo tàng Lịch sử Tự nhiên Hoa Kỳ cùng Bảo tàng Nhiếp ảnh Lai Xá và cộng đồng đưa ra các quy trình phù hợp để bảo quản ảnh tại các gia đình liệt sỹ tại làng Nhiếp Ảnh Lai Xá.

- Xây dựng mối quan hệ với các bảo tàng

Việc phối hợp với Bảo tàng Lịch sử Tự nhiên Hoa Kỳ trong một dự án lớn khẳng định vai trò và năng lực chuyên môn của Bảo tàng Hà Nội. Đây là minh chứng cho sự phát triển trong quan hệ hợp tác quốc tế của Bảo tàng Hà Nội.

Việc phối hợp với Bảo tàng Lai Xá và Bảo tàng Nguyễn Văn Huyền là hình thức mở rộng sự giao lưu, hợp tác và hỗ trợ cộng đồng là mục tiêu cần phát triển mạnh trong tương lai của Bảo tàng Hà Nội.

- Nâng cao trình độ chuyên môn cho cán bộ Bảo tàng Hà Nội

Việc tham gia dự án giúp cán bộ Bảo tàng Hà Nội được làm việc với những chuyên gia hàng đầu của Bảo tàng Lịch sử Tự nhiên Hoa Kỳ cũng như PGS.TS Nguyễn Văn Huy, đại diện Bảo tàng Nguyễn Văn Huyền, đây là cơ hội để cán bộ Bảo tàng Hà Nội tiếp thu và thực hành các kiến thức chuyên môn sâu trong nhiều khâu công tác bảo tàng.

- Đưa ra các phương án bảo quản ảnh trong cộng đồng

Kết thúc quá trình điền dã, Dự án đưa ra các quy trình bảo quản ảnh phù hợp với cộng đồng bằng cách truyền tải trên trang web của dự án, nhằm phổ biến quy trình bảo quản tới cộng đồng người Việt Nam quan tâm tới việc lưu giữ các ký ức và những tấm ảnh, di vật trong gia đình.

2. Yêu cầu

Các nội dung trong dự án phải tuân thủ các quy định của pháp luật Việt Nam, quy định ngoại giao và hợp tác quốc tế, đảm bảo tính khoa học, gây thiện cảm với cộng đồng làng Nhiếp ảnh Lai Xá và chia sẻ kinh nghiệm, phổ biến rộng rãi cho cộng đồng người Việt Nam về phương pháp lưu giữ di sản ký ức tại cộng đồng giúp cho công tác bảo tồn di sản văn hóa của Việt Nam.

Đảm bảo an toàn dữ liệu cá nhân của các gia đình đang lưu giữ những di sản của gia đình.

II. NHIỆM VỤ - GIẢI PHÁP

1. Giải thích thuật ngữ

Công việc Lưu giữ và bảo quản ký ức 50 năm sau chiến tranh Đông Dương là hoạt động chuyên môn được phối hợp tổ chức giữa Bảo tàng Hà Nội và Bảo tàng lịch sử tự nhiên Hoa Kỳ nhằm chia sẻ những kinh nghiệm lưu giữ, bảo quản các kỷ vật có chất liệu giấy, ảnh đang được lưu giữ trong cộng đồng dân cư, cụ thể là làng Nhiếp ảnh Lai Xá, xã Hoài Đức, thành phố Hà Nội. Công việc này sẽ do các chuyên gia bảo quản đến từ Bảo tàng Lịch sử tự nhiên Hoa Kỳ trực tiếp khảo sát và hướng dẫn. Kinh phí chi trả cho chuyên gia trong nước và nước ngoài, học viên do Bảo tàng Lịch sử tự nhiên Hoa Kỳ chi trả. Đây là

hoạt động chuyên môn bảo tàng đơn thuần. Tuy nhiên để thống nhất cách gọi, thuận tiện trong giao tiếp, sau khi cân nhắc và trao đổi với chuyên gia Bảo tàng Lịch sử tự nhiên Hoa Kỳ, Bảo tàng Hà Nội thống nhất lấy tên gọi của công việc này là **Dự án lưu giữ và bảo quản ký ức 50 năm sau chiến tranh Đông Dương**.

2. Nội dung dự án

Dự án gồm 4 phần:

2.1. Phần 1. Tổ chức tọa đàm/tập huấn về công tác bảo quản ảnh tại kho cơ sở Bảo tàng Hà Nội

Kết thúc quá trình khảo sát tại nhiều Bảo tàng trên địa bàn Hà Nội (Bảo tàng Lịch sử Quốc gia, Bảo tàng Hồ Chí Minh, Trung tâm lưu trữ 3, Bảo tàng Hà Nội...), nhóm khảo sát nhận thấy chưa có một cán bộ bảo quản nào được đào tạo một cách chuyên nghiệp trong lĩnh vực bảo quản ảnh tại những nơi khảo sát. Vì vậy, một hội thảo giới thiệu về công tác bảo quản ảnh do chuyên gia bảo quản của Thư viện – Bảo tàng Lịch sử Tự nhiên Hoa Kỳ được kỳ vọng bước đầu giới thiệu các bước cơ bản nhất trong bảo quản ảnh chuyên nghiệp tại các bảo tàng. Từ đó, các bảo tàng sẽ xây dựng các chiến lược đào tạo để góp phần bảo quản tốt nhất cho ảnh lưu trữ tại bảo tàng.

Diễn giả tại tọa đàm là Bà Barbara Rhodes – chuyên gia Bảo quản thuộc Bảo tàng Lịch sử tự nhiên Hoa Kỳ và Kỹ sư Lê Chí Công – cán bộ bảo quản bảo tàng Hà Nội.

Thời gian tọa đàm/tập huấn: Tháng 10/2025 (03 ngày)

- Ngày 01 thăm bảo tàng Nhiếp ảnh Lai Xá và nghe kỹ sư Lê Chí Công – cán bộ bảo quản bảo tàng Hà Nội chia sẻ một số kinh nghiệm khi thực tập về bảo quản giấy và ảnh tại Bảo tàng Lịch sử Tự nhiên Hoa Kỳ.

- Ngày 02, 03 Bà Barbara Rhodes – chuyên gia Bảo quản thuộc Bảo tàng Lịch sử tự nhiên Hoa Kỳ chia sẻ về công tác bảo quản ảnh chuyên nghiệp và hướng dẫn một số khâu cơ bản trong công tác Bảo quản ảnh tại bảo tàng.

Địa điểm: Hội trường Bảo tàng Hà Nội

Thành phần tham dự tọa đàm/tập huấn: Cán bộ phụ trách bảo quản hoặc lưu trữ các kho ảnh tại các bảo tàng trên địa bàn Hà Nội, dự kiến 20 người.

2.2. Phần 2. Tổ chức tọa đàm/tập huấn tại Bảo tàng Nhiếp ảnh Lai Xá và tham gia bảo quản ảnh tại các gia đình thân nhân liệt sỹ.

Thời gian: Dự kiến tháng 9,10/2025 (khoảng 15 ngày cả thời gian điền dã và tổ chức tọa đàm/tập huấn).

Địa điểm: Tại làng Nhiếp ảnh Lai Xá là nơi tiến hành nghiên cứu thực địa của dự án, Dự án sẽ tổ chức 02 buổi tọa đàm.

Buổi 1: Giới thiệu chính thức với cộng đồng về dự án và chia sẻ mong muốn được phối hợp với cộng đồng trong công tác nghiên cứu thực địa, tìm hiểu các phương pháp bảo quản ảnh trong cộng đồng.

Buổi 2: Từ những nghiên cứu thực địa về cách bảo quản ảnh trong cộng đồng, các chuyên gia sẽ bổ sung những kiến thức khoa học trong công tác bảo quản tại bảo tàng xây dựng các quy trình bảo quản ảnh, di vật, kỷ vật phù hợp với các gia đình liệt sỹ tại làng Nhiếp ảnh Lai Xá. Từ đó, phổ biến các kiến thức này cho toàn bộ cộng đồng người Việt thông qua trang web của dự án.

Tiến hành công tác khảo sát tại các gia đình liệt sỹ để xây dựng các phương án bảo quản ảnh và tư liệu, tài liệu cho từng gia đình liệt sỹ tại làng Nhiếp ảnh Lai Xá.

Thành phần tham gia toạ đàm/tập huấn: cán bộ Bảo tàng Hà Nội, Bảo tàng Nhiếp Ảnh Lai Xá, Bảo tàng Nguyễn Văn Huyền và Bảo tàng Lịch sử Tự nhiên Hoa Kỳ cùng các gia đình liệt sỹ tại làng Nhiếp ảnh Lai Xá.

2.3. Phần 3. Điền dã tại Làng Nhiếp ảnh Lai Xá xã Hoài Đức để ghi lại ký ức của các gia đình liệt sỹ

TS Laurel Kendall chuyên gia dân tộc học của Bảo tàng Lịch sử Tự nhiên Hoa Kỳ sẽ phối hợp với các chuyên gia trong dự án tiến hành khảo sát, phỏng vấn để ghi lại các ký ức và scan lại ảnh, tư liệu của các liệt sỹ tại các gia đình liệt sỹ tại làng Nhiếp ảnh Lai Xá.

Các câu chuyện, các tài liệu sau khi được scan sẽ được lưu trữ tại Bảo tàng Hà Nội và gửi về cho các gia đình tham gia dự án để lưu trữ. Trong trường hợp các gia đình liệt sỹ có nhu cầu gửi ảnh, tài liệu gốc liên quan đến các liệt sỹ tại Bảo tàng Hà Nội sẽ được Bảo tàng hỗ trợ lưu trữ.

Thời gian: tháng 8-10/2025.

Địa điểm: Làng Nhiếp ảnh Lai Xá, xã Hoài Đức.

2.4. Phần 4. Lập website chia sẻ thông tin của dự án tới cộng đồng

Bảo tàng Hà Nội sẽ thiết kế và duy trì trang web và vận hành trong thời gian 02 năm để phổ biến các kiến thức về công tác Bảo quản ảnh trong cộng đồng trong đó có kết nối với website của Bảo tàng Hà Nội

Các bài viết, tư liệu, phim sẽ được viết sau khi quá trình điền dã kết thúc để có thể đưa ra các phương pháp phù hợp nhất kết hợp giữa kiến thức bảo quản của cộng đồng và các nhà bảo quản trong bảo tàng.

Trang web là kênh thông tin khoa học giúp cho những người yêu nhiếp ảnh hoặc quan tâm đến việc lưu trữ ảnh tham khảo và học tập.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Cơ quan chỉ đạo: Sở Văn hóa và Thể thao Hà Nội.

2. Đơn vị thực hiện:

- Bảo tàng Hà Nội.
- Bảo tàng Lịch sử Tự nhiên Hoa Kỳ;

3. Đơn vị phối hợp thực hiện:

- UBND xã Hoài Đức;
- Bảo tàng Nguyễn Văn Huyền;
- Bảo tàng Nhiếp ảnh Lai Xá;
- Các nhà khoa học và người dân làng Nhiếp ảnh Lai Xá (tham gia dự án);

4. Kinh phí:

Nguồn kinh phí: Do Bảo tàng Lịch sử Tự nhiên Hoa Kỳ chi trả.

5. Phân công trách nhiệm các Phòng trực thuộc Bảo tàng Hà Nội

5.1. Phòng *Sưu tầm, Kiểm kê và bảo quản*

- Chủ trì xây dựng kế hoạch tổ chức các buổi hội thảo đảm bảo đúng qui định và nội dung khoa học; tham mưu văn bản trao đổi với UBND xã Hoài Đức để triển khai dự án theo kế hoạch; tham mưu danh sách mời lãnh đạo và cán bộ làm công tác bảo quản ở một số bảo tàng trên địa bàn Hà Nội, các tỉnh lân cận tham gia dự án

- Chủ trì xây dựng giao diện, website, phương án quản trị website chia sẻ thông tin khoa học của dự án

- Cử kỹ sư Lê Chí Công tham gia dự án với vai trò cán bộ chuyên môn trong lĩnh vực bảo quản, đồng thời là cầu nối với các chuyên gia của Bảo tàng Lịch sử Tự nhiên Hoa Kỳ.

- Phối hợp với phòng Hành chính Tổng hợp làm các thủ tục cấp visa cho các chuyên gia Bảo tàng lịch sử Tự nhiên Hoa Kỳ theo kế hoạch nhập cảnh vào Việt Nam.

- Cử cán bộ phù hợp với nội dung chuyên môn tham gia dự án.

5.2. Phòng *Trưng bày Tuyên truyền*

- Cử cán bộ làm trợ lý cho dự án để tổng hợp, ghi chép lại toàn bộ các công tác chuyên môn trong quá trình diễn ra dự án.

- Có phương án chia sẻ dữ liệu, link giữa website Baotanghanoi.com.vn với website chia sẻ thông tin khoa học của dự án.

5.3. Phòng *Hành chính Tổng hợp*

- Chủ trì, hoàn thiện các thủ tục cấp visa cho các chuyên gia thuộc Bảo tàng Lịch sử Tự nhiên Hoa Kỳ trong thời gian tham gia dự án.

- Hướng dẫn thực hiện các quy trình giải ngân kinh phí và quy trình lựa chọn nhà thầu theo qui định (nếu có).

- Đảm bảo mặt bằng hội trường tròn phục vụ hoạt động tọa đàm.

- Đảm bảo công tác an ninh trật tự, an toàn tuyệt đối cho các thành viên tham gia tọa đàm.

5.4. Phòng *Kỹ thuật*

Có kế hoạch tiếp quản, vận hành, quản trị trang web chia sẻ thông tin khoa học của dự án sau khi các phòng có liên quan xây dựng xong.

6. Đề xuất Sở Văn hoá và Thể thao Hà Nội

- Có văn bản mời UBND và phòng Văn hoá xã hội xã Hoài Đức tham gia dự án.

- Báo cáo VPUBND thành phố và các đơn vị có liên quan tạo điều kiện để dự án được triển khai.

Trên đây là kế hoạch tổ chức triển khai dự án “Di sản ký ức 50 năm sau chiến tranh Đông Dương”, Bảo tàng Hà Nội trân trọng báo cáo Sở Văn hóa & Thể thao và các phòng chuyên môn thuộc Sở được biết và có ý kiến chỉ đạo để dự án triển khai đảm bảo đúng tiến độ đề ra./.

Nơi nhận:

- Sở VH TT HN;
- Văn phòng Sở;
- Các Phòng: TCPC; QLDSVH Sở;
- Giám đốc BTHN;
- Các Phó Giám đốc BTHN;
- Các Phòng, Trung tâm trực thuộc;
- Lưu: VT.

GIÁM ĐỐC

Nguyễn Tiến Đà